

**ВАЗОРАТИ ИЛМ ВА ТАҲСИЛОТИ ОЛИИ ФЕДЕРАТСИЯИ РОССИЯ
ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**МУАССИСАИ БАЙНИДАВЛАТИИ ТАҲСИЛОТИ ОЛӢ
«ДОНИШГОҲИ (СЛАВЯНИИ) РОССИЯ ВА ТОҶИКИСТОН»**

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректор, раис

Шӯрои олимони ДСРТ

д.ф.н. _____ **Н.Н.Салихов**

« ___ » _____ **2019** г.

НИЗОМНОМА

**ОИД БА МАҶАЛЛАИ ИЛМИИ «ПАЁМИ ҲУҚУҚӢ»- И ФАКУЛТЕТИ
ҲУҚУҚШИНОСИИ ДОНИШГОҲИ СЛАВЯНИИ РОССИЯ ВА ТОҶИКИСТОН**

Қарори Шӯрои олимони ДСРТ

аз _____ соли 2019, протоколи № _____

Душанбе – 2019

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1. Маҷаллаи илмии «Паёми ҳуқуқӣ» (минбаъд - Маҷалла) факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон мутобиқи Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи воситаҳои ахбори омма, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳои ҳуқуқии байналмилалӣ ва шартномаҳои байналмилалӣ, Оинномаи Муассисаи байнидавлатии таҳсилоти оли «Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон» ва Низомномаи мазкур нашр мегардад.

1.2. Муассиси маҷалла Муассисаи байнидавлатии таҳсилотии оли «Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон» (минбаъд - ДСРТ) мебошад.

1.3. Низомнома дар бораи маҷалла аз ҷониби Шӯрои илмӣ қабул карда шуда, бо фармони ректори ДСРТ тасдиқ карда мешавад.

2. ТАЪИНОТИ МАҶАЛЛА

2.1. Маҷалла нашрияти илмӣ обунавии даврии мақолаҳо, тақризҳо ва дигар иттилооти марбут оид ба рушди илми ҳуқуқшиносӣ мебошад.

2.2. Мақсади асосӣ - фароҳам овардани имконият ба ҷомеаи илмӣ ва мутахассисони амалӣ оид ба нашр кардани натиҷаҳои таҳқиқотҳои онҳо, ичунин ҷалб намудани диққат ба самтҳои пешрафта ва мубрами дахлдори илми ҳуқуқшиносӣ, таҳкими мубодилаи афкор байни ҷомеаи илмӣ Тоҷикистон ва кишварҳои хориҷӣ мебошад.

2.3. Вазифаҳои маҷалла:

- ба тариқи равшан пешкаш намудани маълумоти мубрами мухтасар, муфид ва боэътимод ба ҷомеаи илмӣ ва соҳаҳои гуногуни ҳуқуқшиносӣ;

- мусоидат намудан ба ташаққули на танҳо тарзи гузоштан ва ҳалли масъалаҳои илмӣ, балки масъалаҳои амалӣ дар ҷорҷубаи соҳаи ҳуқуқ;

- фаъолона бо ҷомеаи илмӣ донишгоҳҳои пешқадами ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мамлакатҳои хориҷа робита намудан.

- пешкаш намудани платформаи иттилоотӣ барои муколама ва мубодилаи донишҳо байни олимони мутахассисони таҷрибавӣ;

- хабардор кардани ҷомеаи илмӣ ва касбӣ дар бораи дастовардҳои илмӣ қирмандони факултети ҳуқуқшиносии донишгоҳ.

2.4. Дар маҷалла маводҳо вобаста ба ихтисосҳои зерин нашр карда мешаванд:

12.00.01 - Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълимот оид ба ҳуқуқ ва давлат;

12.00.02 - Қонуни конститусионӣ; муурофияи конститусионӣ; ҳуқуқи муниципалӣ;

12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибқорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ.

12.00.08 - Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминалогия; ҳуқуқи иҷроӣ ҷиноятӣ;

12.00.09 - Муурофияи ҷиноятӣ

12.00.10 - Ҳуқуқи байналмилалӣ; Ҳуқуқи аврупоӣ

2.5. Даврияти маҷалла ба миқдори 4 нашр дар як сол (1 маротиба дар се моҳ) то 20 ҷ.ҷ. Инчунин имкони наشري шумораи махсуси маҷалла, замимаҳо ба он, инчунин наشري маҷалла дар асоси маводи конфронсҳои илмие, ки дар факултаи ҳуқуқшиносии ДСРТ баргузор карда мешаванд, мешибинӣ шудааст.

2.6. Барои таъмин кардани иттилоъ оид ба маводи дар маҷалла нашршаванда дар сайти донишгоҳ <http://www.rtsu.tj>, аннотатсияҳои мақолаҳо ва маълумот дар бораи муаллифон ба забонҳои русӣ, тоҷикӣ ва англисӣ дарҷ карда мешаванд.

3. ТАШКИЛИ ФАЪОЛИЯТ ОИД БА БАРОРИШИ МАҶАЛЛА

3.1. Роҳбарии таҳия ва наشري Маҷалларо ба ҳайати таҳририя гузошта шудааст.

3.2 Ҳайати таҳририяи Маҷалла (минбаъд Ҳайати таҳририя) - мақоми доимоамалкунандаи ба таври коллегиали амалкунанда буда, масъалаҳои дастгирӣ, мушоият ва рушди Маҷалларо баррасӣ намуда, сатҳи баланди маводҳои нашршавандаро таъмин менамояд.

Ҳайати аввалини таҳририя бо қарори Шӯрои олимони ДСРТ ташкил карда мешавад ва пас аз он бо қарори сармуҳаррири Маҷалла ҳайати таҳририя иваз карда мешавад.

Дар сурати беасос дар муддати тулони рад намудан аз тақризномой, Сармуҳаррир метавонад аз муассисони маҷалла хориҷ кардани узви муҳаррирро аз ҳайати таҳририя дархост кунад.

3.3. Самтҳои асосии кори Ҳайати таҳририя инҳоянд:

- ба татбиқ даровардани идоракунии илмӣ ва ташкилии нашрияти чопӣ ва электронии Маҷалла;

- таҳлил намудани мазмуни маводҳои, ки ба нашрияти маҷалла пешниҳод шудаанд;
- ташкил намудани тақризномаи мақолаҳои пешниҳодшуда, баҳодиҳӣ ва омода кардани хулосаҳо оид ба мувофиқат ва шартҳои ба маҷалла дохил кардан ё рад кардани онҳо;

- муайян кардани мавзӯҳои афзалиятноки самтҳои асосии таҳқиқоти илмӣ барои дохил кардан ба Маҷалла;

- баррасӣ ва тасдиқ намудани нақшаҳои нашри маҷалла;

- тасдиқи тарҳи Маҷалла (формат, муқова ва таркиби он)

- муайян кардани моҳият, навоариҳои илмӣ ва амалии дастнависҳои мақолаҳои илмӣ;

- ташкили тақризномаи дастнависҳои мақолаҳои илмие, ки барои интишор пешниҳод шудаанд;

- кор намудан бо муаллифони мақсади баланд бардоштани моҳияти интишорот ва арзиши онҳо ба хонандагон;

- муайян кардани самтҳои асосии фаъолияти Маҷалла;

- омода намудани тавсияҳо оид ба ташкил, таҳия ва такмили нашрияти Маҷалла;

- таҳлил ва ҷамъбасти намудани натиҷаҳои фаъолияти ҳайати таҳририя;

- ҳамкорӣ намудан бо хонандагони маҷалла.

3.4. Ҳайати таҳририя вобаста ба мазмуни Маҷалла ва сатҳи касбии он масъул аст.

3.5. Ҳайати таҳририя дар маҷлиси пленарӣ фаъолият мекунад, ки дар он ҷанбаҳои асосӣ ва натиҷаҳои фаъолияти кории худро баррасӣ ва тасдиқ мекунад.

Чаласаҳои ҳайати таҳририяҳо дар ҳолати зарурӣ, вале на камтар аз як маротиба дар як сол гузаронида мешаванд. Таърих ва вақти баргузори маҷлиси сармуҳаррир муайян менамояд.

3.6. Қарорҳои ҳайати таҳририяро дар маҷлиси воқеӣ ё ба тариқи овоздиҳии ғоибона (бо овоздиҳӣ тавассути почтаи электронӣ) ё ба тариқи он-лайн қабул кардан мешаванд.

Чаласаҳо онҳо баргузоршуда ҳисобида мешаванд, ки агар дар онҳо на камтар аз нисфи аъзои ҳайати таҳририя иштирок кунад.

3.7. Қарорҳои, ки дар маҷлиси ҳайати таҳририя қабул карда мешаванд, ба воситаи суратмаҷлис ба шакл дароварда шуда, аз ҷониби раис – сармуҳаррири ҳайати таҳририя онҳо имзо карда мешаванд. Қарорҳои ҳайати таҳририя хусусияти машваратӣ доранд ва ба шахсони манфиатдор дар шакли иқтибос аз суратмаҷлаи маҷлиси ҳайати таҳририя расонида мешаванд.

Қарори ҳайати таҳририя қабулшуда ҳисобида мешавад, агар ба тарафдори он аксарияти аъзои ҳайати таҳририя овоз диҳанд; агар овозҳо баробар бошанд, овози сармуҳаррири ҳайати таҳририя ҳалкунанда аст.

4. ТАРКИБ, СОХТОР ВА САЛОҲИЯТИ АЪЗОИ ҲАЙАТИ ТАҲРИРИЯ

4.1. Ҳайати таҳририя аз рӯи принсипи аксарияти намояндагони самтҳои гуногуни илмҳои ҳуқуқшиносӣ, ки аз олимони пешқадами ДСРТ ва дигар муассисаҳои тоҷикистону хориҷӣ мебошанд, ташкил мешавад. Иштироки аъзоҳои таҳририя дар фаъолияти маҷалла кори ҷамъиятӣ мебошад.

4.2. Ба ҳайати таҳририя шомиланд: сармуҳаррир, муовини сармуҳаррир, аъзои ҳайати таҳририя, котиби масъул.

4.3. Фаъолияти таҳририяи сармуҳаррири таҳририя (минбаъд - сармуҳаррир) ташкил менамояд, ки ҳамроҳангсозии тамоми корхоро оид ба омодагории ҳар як шумораи Маҷалла таъмин мекунад.

Сармуҳаррир:

- фаъолияти ҳайати таҳриро роҳбарӣ мекунад;
 - кори ҳайати таҳририя, корҳои тайёр ва ба нашр додани Маҷалларо ташкил ва роҳбарӣ мекунад;
 - маҷлисҳои ҳайати таҳририяро мегузаронад (бевоқофат, ғоибона ё дар шакли он-лайн);
 - протоколи маҷлиси ҳайати таҳририяро тасдиқ мекунад;
 - иҷрои вазифаҳои асосӣ ва тамоми самтҳои фаъолияти кории ҳайати таҳририяро таъмин менамояд;
 - дар бораи ворид намудани тағйирот ба ҳайати таҳририя қарор қабул мекунад;
 - дар бораи фаъолияти ҳайати таҳририя ба Шӯрои олимони РТС ҳисобот медиҳад;
 - ҳулосаи ҳайати таҳририяро доир ба мувофиқати интишори дастнависҳои пешниҳодшудаи муаллифон дар асоси вариантҳои зерин тасдиқ мекунад: а) тавсия барои нашр; б) тағйир додан ё аз нав дида баромадан; в) рад намудан;
 - барои баррасии ҳайати таҳририя шумораи навбатии Маҷалларо пешниҳод менамояд;
 - Ба шумораи ояндаи ҷопии Маҷалла барои нашр, имзо мегузаронад;
- Оид ба масъалаҳои баҳсноки марбут ба нашри дастнависҳои пешниҳодшуда қарор қабул мекунад;
- дар мақомотҳои давлатӣ, муассисаҳо ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ ҳайати таҳририяро намояндагӣ мекунад;
 - дар ҳама маҷлисҳои донишгоҳ оид ба масъалаҳои фаъолияти муҳаррирӣ ва нашрӣ ширкат меварзад;
 - ба рӯзномаи Шӯрои олимони ДСРТ оид ба тадбирҳо оид ба баланд бардоштани сифати нашрияҳо, ҳавасмандгардонии муаллифон, тақриздихандаҳо ва аъзои ҳайати таҳририя тақлифҳои пешниҳод менамояд.

Сармуҳаррир метавонад як қисми салоҳияти худро ба муовини худ супорад.

4.4. Муовини сармуҳаррири ҳайати таҳриро сармуҳаррир аз ҳисоби аъзои он таъин мекунад.

Муовини сармуҳаррир:

- Дастурҳои сармуҳарриро ҷиҳати идоракунии ва ташкили кори ҳайати таҳририя иҷро мекунад;
- Дар давраи набудани сармуҳаррир вазифаҳои ӯро иҷро мекунад;
- баррасиятдоронии саривақтии ҳуҷжатҳоро доир ба обуна ва фиригодани шумораҳои маҷалла назорат мекунад;
- назоратро ҷиҳатҳои иҷроӣ қадвали то нашрии шумораи навбатии Маҷалла ва ҷопи онро анҷом медиҳад.

4.5 Котиби масъули ҳайати таҳририя аз чониби сармуҳаррир аз ҳисоби аъзои он таъин карда мешавад.

Котиби масъули ҳайати таҳририя:

- аз номи ҳайати таҳририя бо муаллифон ва тақриздиҳандагон мукотиба мекунад;
- ҷиҳати таъмини сатҳи баланди маводи нашршаванда кор мебарад;
- қабул ва коркарди маводҳои гирифташударо назорат мекунад ва бақайдгирии онҳоро таъмин менамояд;
- шакли дурусти дастнависҳоро мутобиқи талаботи ГОСТ ва қоидаҳои тарҳрезии мақолаҳо барои нашр назорат мекунад ва дар ҳолати зарурӣ онҳоро барои такмил намудан ба муаллифон бармегардонад;
- риояи талаботҳоро барасмиятдорории дастнависҳои мақолаҳо назорат мекунад;
- мавҷуд будани тақризиҳо ба ҳамаи маводҳои ба маҷалла равоншударо тафтиш менамояд;
- оид ба масъалаи навбатӣ дар маҷлиси ҳайати таҳририя маводҳоро омода мекунад;
- мундариҷа ва нақшаи Маҷалларо омода мекунад;
- вақти таҳия ва саривақтии наشري нусхаи чопшавандаи шумораи навбатии маҷалларо, инчунин ҷойгирнамоии саривақтии шакли электрони шумораи навбатии Маҷалларо дар сомои расмии Маҷалла назорат мекунад;
- нақшаи кори ҳайати таҳририяро таъмин менамояд, рӯзномаи ҷаласаҳои онро тартиб медиҳад, омодагии маводҳоро ба маҷлиси ташкил мекунад;
- аъзои ҳайати таҳририяро дар бораи ҷой ва вақти ҷаласаҳои ҳайати таҳририя, рӯзномаи маҷлис хабардор намуда, маводи зарурӣ ва иттилооти пешниҳод мекунад;
- қарорҳо ва протоколҳои маҷлиси ҳайати таҳриро таҳия ва иҷрои қарорҳои қабулшударо назорат мекунад.

4.6. Узви ҳайати таҳририя:

- дар маҷлиси ҳайати таҳририя иштирок кунад;
- дар тақризнамоии мақолаҳо барои нашр пешниҳодшуда иштирок менамояд;
- баҳогузори эксперти мақолаҳоро оид ба бахшҳои маҷалла ташкил ва / ё мегузаронад;
- дар ҳолати зарурӣ номзадҳоро барои тақризи маводҳо тавсия медиҳад;
- экспертизаи илми дастнависҳои мақолаҳоро мегузаронад;
- дар қабули қарор доир ба масъалаҳои қабул ва ё рад кардани маводҳое, ки ба нашр ба Маҷалла пешниҳод шудаанд иштирок менамояд;
- дар паҳн намудани Маҷалла дар байни коллективи илмӣ мусоидат менамояд;
- вобаста ба ҷалб кардани олимони пешбар ва мутахассисони баландихтисос барои кор дар Маҷалла саҳм мегузорад;

Аъзои ҳайати таҳририя қарорҳои коллегиялиро, доир ба инкишофи фаъолияти маҷалла ва беҳсозии кори наشري он равона шудаанд, қабул мекунанд.

Аъзои ҳайати таҳририя бо супориши сармуҳаррир дар таҳрири илми мақолаҳо иштирок карда метавонанд.

4.7. Муҳаррири масъули Маҷалла таҳрири илми маводҳои шумораи навбатии Маҷалларо таъмин мекунад.

5. ҚОИДАҲОИ ТАҲИЯИ МАҚОЛАҲО

5.1. Барои нашр намудан дар маҷалла маводҳо оиди мушкilotи фундаменталӣ ва амалии илмҳои ҳуқуқшиносӣ, таҳқиқотҳо дар бораи вазъи ҷории қонунгузори ватанӣ,

байналмилалӣ, хоричӣ ва амалияи истифодаи ҳуқуқӣ, оиди ҷанбаҳои назариявӣ ва таърихӣ падидаҳои давлатию ҳуқуқӣ, масъалаҳои ҳуқуқии қори иҷтимоӣ пешниҳод карда мешаванд.

5.2. Забони асосии рӯзнома русӣ мебошад. Мақолаҳои муаллифони хоричӣ бо забони англисӣ нашр карда мешаванд, ки ба васеъшавии ҷуғрофияи хонандагон мусоидат мекунад ва равандҳои ҳамгироиро дар ҷомеаи ҷаҳонӣ илмӣ тақвият медиҳад.

5.3. Барои интишори дастнависҳо аз муаллифон, аз ҷумла аспирантҳо пул ситонида намешавад.

5.4. Муаллифон дастнависҳоро дар ҳомили электронӣ ва дар шакли чопӣ (1 нусха) пешниҳод мекунанд.

Шакли хаттӣ мақола тавассути почта фиристода мешавад ва ё шахсан ҳуди муаллиф ба идораи нашрия пешниҳод карда мешавад.

5.5. Дастнависҳои интишорот мувофиқи талаботҳои нисбат ба тарҳи мақолаҳо мавҷуд буда таҳия карда мешаванд. Дар ҳолати зарурӣ, талабот оид ба тарҳи мақолаҳо мумкин аст, вале на бештар аз як маротиба дар як сол баррасӣ карда шаванд.

Ҳар як муаллиф метавонад дар як шумораи маҷалла на зиёдтар аз як мақола нашр кунад. Шумораи мақолаҳои як муаллиф, ки дар як шумораи маҷалла нашршаванда аст, танҳо бо қарори махсуси ҳайати таҳририя аз рӯи рамзи ихтисос зиёд кардан мумкин аст.

5.6. Ба дастнависи мақола шаҳодатномаи ҳисобот оиди санҷиши аслии (оригиналии) матн дастнавис ва тақризи мутахассиси соҳаи дахлдори ҳуқуқ, инчунин тақризи роҳбари илмӣ (барои аспирантҳо) замима карда мешавад.

Дар ҳолати шубҳа пайдо шудан оиди ҳаққоният ва эътимоднокии маълумотҳои дар шаҳодатнома- ҳисоботи пешниҳодшуда, ҳисобот оид ба санҷиши дастнавис барои нусхабардорӣ, ҳайати таҳририяи Маҷалла метавонад дастнависро барои аз нав санҷидани аслияти матн фириствад.

Муҳаррирон ҳуқуқи чоп накардани мақолаҳое, ки матн аслиашон (оригиналиашон) аз 70% кам аст, доранд.

Дар мавридҳои зарурӣ, ба мақолаҳо аз ҷониби аъзоёни ҳайати таҳририяи Маҷалла ё мутахассисони соҳаи дахлдор (номзадҳо ва докторони илмӣ) бо тарзи иловаги тақризи дода мешаванд.

6. ТАЛАБОТ БА ТАРҲИ МАТНИ МАҚОЛА

6.1. Риояи меъёрҳои этики байналмилалӣ ҳамчун қисми ҷудонопазири сиёсати Маҷалла эътироф карда мешаванд. Ба нашр танҳо тадқиқотҳои беназири илмӣ қаблан нашр нашуда қабул карда мешаванд.

Дар маҷалла мақолаҳои омӯзгорон, ходимони илмӣ, аспирантҳои факултаи ҳуқуқшиносии ДСРТ ба таъби мерасанд. Инчунин, маҷалла барои нашри мақолаҳои илмӣ олимони дигар донишгоҳҳо ва муассисаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, далаҳои хоричи дуру наздик имконият фароҳам меорад.

6.2. Мақола бояд ба бахшҳои тақсим шавад:

- муқаддима;
- мундариҷаи асосӣ (дар ин ҳолат муаллиф бояд мақоларо ба якҷанд микроҷаҳҳои мавзӯӣ тақсим кунад ва ба ҳар яке онҳо номи худро гузорад);
- натиҷа / муҳокима;
- ҷамбаст / хулоса;

Ҳангоми пешниҳоди мақола муаллиф бояд тасдиқ кунад, ки мақола дар маҷаллаи илмӣ дигари нашр нашудааст ё барои нашр шудан қабул нашудааст (дар ин маврид аризаи итминони оиди ин ҳолат пешниҳод бояд кард).

6.3. Ҳаҷми мақолаи илмӣ набояд аз 0,5 ҷ.ҷ. камтар бошад.

6.4. Параметрҳои саҳифа: канораҳо - 2,5 см аз ҳар тараф. Масофаи колонтитулҳои боло ва поёни - 1.25 см.

Матни асосии мақола бо ҳуруфи Times New Roman, ҳаҷми - 14 пт, фосилаҳои байни хатҳо - яку ним чоп карда мешавад. Ҳангоми таҳияи мақола, фарқияти байни дефис (-) ва тиреҳоро (-) доништан лозим аст. Дар байни ададҳо тире бе фосилаҳо нишона гузошта мешавад, масалан: 12–15.

Номгуи мақола бо ҳарфҳои калон бо ҳуруфи ғафс, бо курсив навишта ва дар маркази саҳифа ҷойгир карда мешавад.

УДК пеш аз сарлавҳа аз тарафи چاپ навишта мешавад, зеро сарлавҳа бо ҳуруфи ғафс - ному насаб, номи падар, бо ҳуруфи борик - унвони илмӣ, рутбаи илмӣ, вазифа, номи донишгоҳ ва суроғи он (бо нишондиханда), рамзи мушаххаси муаллиф ORCID ва ResearcherID (агар бошад), маълумот дар бораи мақолаҳои муаллиф дар пойгоҳи Scopus ё пойгоҳи додаҳои Web of Science (агар бошад) бо зикри DOI чунин мақолаҳо (агар бошад), суроғи электронии муаллиф навишта мешавад.

6.5. Дар зеро маълумоти дар боло овардашуда тарҷумаи ҳоли муаллиф бо забони русӣ (200-250 калима) бо курсив сабт мешавад.

Соҳтори ҳатмии ҳоли муаллиф:

- муқаддима;
- мақсад ва вазифаҳо;
- усулҳо;
- натиҷа / муҳокима;
- ҷамбаст / хулоса.

Пас аз матни хулосаи муаллиф бояд 8-10 вожаҳои калидиро (ибораҳоро), ки мушкilotи мақоларо тавсиф мекунанд (бо ҳуруфи борики рост гирифташуда), нишон додан лозим аст.

Намунаи тарроҳии мақола:

УДК 347.4

К ВОПРОСУ О СУБЪЕКТЕ КОЛЛЕКТОРСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ ТАДЖИКИСТАН

А.И. Вохидов

Соискатель отдела частного права Института философии, политологии и права Академия наук Республики Таджикистан

734025, Республика Таджикистан, Душанбе, ул. М. Турсунзаде, 30

ORCID: 0000-0001-6880-5604

ResearcherID: D-1066-2016

Статьи в БД «Scopus»/«Web of Science»:

DOI: 10.17072/1995-4190-2016-1-41-48

e-mail: grazhdanskoe.pravo@mai.ru

Введение: в статье рассматриваются вопросы, связанные с проблемами определения субъектного состава коллекторской деятельности в Республике Таджикистан. **Цель:** комплексное исследование внутригосударственных норм, а также теоретических положений цивилистической науки по проблемам определения субъектов коллекторской деятельности; анализ особенностей осуществления физическими и юридическими лицами коллекторской деятельности, рассмотрение вопроса о необходимости законодательного закрепления положений, регламентирующих правовой статус субъектов коллекторской деятельности. **Методы:** использованы общенаучные (диалектика, абстрагирование, анализ и синтез) и частнонаучные методы исследования (сравнительно-правовой, формально-юридический и технико-юридический). **Результаты:** субъекты коллекторской деятельности рассматриваются как субъекты предпринимательской деятельности. Автор обращает внимание на то, что ввиду отсутствия в законодательстве Республики Таджикистан положений, регламентирующих правовой статус субъектов коллекторской деятельности, к субъектам данной деятельности можно отнести любое лицо, которое тем или иным образом занимается сбором или возвратом сумм просроченной задолженности. **Выводы:** коллекторская деятельность является сугубо профессиональной деятельностью, которая подлежит лицензированию. Именно профессионализм в данной области может стать залогом успешной, легальной и конкурентоспособной деятельности. Субъектом коллекторской деятельности может выступать только юридическое лицо коммерческого характера (коллекторская организация), а также физическое лицо лишь при наличии у него определенной правовой связи с коллекторской организацией. В Таджикистане сфера предпринимательства по оказанию коллекторских услуг не развита, поскольку она не в достаточной мере институализирована в таджикском обществе. Поэтому возникла объективная необходимость в систематизации отечественного законодательства, регулирующего статус субъектов коллекторской деятельности

Ключевые слова: правовой статус; коллектор; коллекторская деятельность; коллекторские услуги; коллекторский бизнес; субъект коллекторской деятельности; профессиональная деятельность; лицензирование.

Дар саҳифаи аввал дар сатр ба сатр бояд аломати © ва насабу номуи падар, солро нишон додан лозим аст:

© Вохидов А.И., 2019

6.6. Истинодҳо ва рӯйхати библиографӣ. Рӯйхати библиографӣ бояд бо тартиби алифбо оварда шавад. Дар он танҳо манбаъҳои илмӣ оварда мешаванд: мақолаҳои илмӣ, монографияҳо, рисолаҳо, авторефератҳои рисолаҳо, шарҳҳои илмӣ, китобҳои дарсӣ, захираҳои электронӣ ва ғайра.

Диққат: агар сарчашмаи дар феҳристи библиографӣ ҷойгиршуда DOI дошта бошад, пас ишора ба он дар баҳши «References» ҳатмист!

Истинодҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва таҷрибаи судӣ дар матни мақолаи илмӣ ҳамчун эзоҳи сатр ба сатр ҷойгир карда мешаванд, аммо дар феҳристи библиографӣ тақрибан дохил карда намешаванд. Истинодҳо бояд сатр ба сатр оварда шаванд, рақамгузорӣ дар эзоҳҳо дар ҳар саҳифа аз нав оғоз меёбанд.

Истинодхҳо бо ҳуруфи Times New Roman, андозаи - 10 пт, фосилаи байни хатҳо – яккарата чоп карда мешаванд.

Дар матни асосӣ истинод ба сарчашмае, ки дар рӯйхати библиографӣ ҷой дода шудааст, ба таври зерин иҷро карда мешавад: дар қавсҳои квадратшакл рақами сарчашма аз рӯйхати библиографӣ нишон дода мешавад, пас аз вергул саҳифаи иқтибосшуда оварда мешавад: [5, с. 216]. Ҳаҷми як наشريи бисёрчилдари низ нишон додан мумкин аст: [8, т.1, с. 216].

Сарчашмаҳо дар рӯйхати библиографӣ мутобиқи ГОСТи Р 7.0.11-2011 тартиб дода мешаванд.

Рӯйхати библиографӣ мавҷудияти сарчашмаҳои хориҷиро, ки воқеан ҳангоми навиштани мақолаи илмӣ истифода мешаванд, ҳавасманд менамояд. Дар айни замон, сарчашмаҳои хориҷӣ дар рӯйхати библиографӣ бо тартиби алфавитӣ танҳо пас аз сарчашмаҳои русӣ нишон дода мешаванд.

Истиноди аз ҳад зиёд ва беасос иҷозат дода намешавад.

Намунаҳои истинодҳо дар матни мақолаи илмӣ:

1. *Конституция* Российской Федерации (принята всенародным голосованием 12 дек. 1993 г.) (с учетом поправок, внесенных Законами РФ о поправках к Конституции РФ от 21 июля 2014 г. № 11-ФКЗ) // Собр. законодательства Рос. Федерации. 2014. № 31, ст. 4398.

2. *Гражданский кодекс* Российской Федерации (часть первая): Федеральный закон РФ от 30 нояб. 1994 г. № 51-ФЗ (ред. от 13 июля 2015 г.) // Собр. законодательства Рос. Федерации. 1994. № 32, ст. 3301.

3. *О внесении изменений* в часть первую Гражданского кодекса Российской Федерации: Федеральный закон РФ от 08 марта 2015 г. № 42-ФЗ // URL: <http://www.pravo.gov.ru>. (дата обращения: 09.03.2015).

4. *О совершенствовании* Гражданского кодекса Российской Федерации: Указ Президента РФ от 18 июля 2008 г. № 1108 (ред. от 29 июля 2014 г.) // Собр. законодательства Рос. Федерации. 2008. № 29 (ч. 1), ст. 3482.

5. *Гражданский кодекс РСФСР*: утв. ВС РСФСР 11 июня 1964 г. (ред. от 26 нояб. 2001 г.) // Ведомости ВС РСФСР. 1964. № 24, ст. 407 (утратил силу)

6. *О свободе договора и ее пределах*: Постановление Пленума ВАС РФ от 14 марта 2014 г. № 16 // Вестник ВАС РФ. 2014. № 5.

7. *Обзор* практики применения арбитражными судами статьи 414 Гражданского кодекса РФ: Информационное письмо Президиума ВАС РФ от 21 дек. 2005 г. № 103 // Вестник ВАС РФ. 2006. № 4.

8. *Постановление* Президиума ВАС РФ от 09 дек. 1997 г. № 5246/97 [Электронный ресурс]. Доступ из СПС «КонсультантПлюс» (дата обращения: 17.12. 2015).

Намунаҳои сабтҳои библиографӣ:

Рӯйхати библиографӣ

1. *Бурлака С.А.* Принудительные меры воспитательного воздействия и их реализация в деятельности органов внутренних дел: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. СПб., 2005. 25 с. URL: <http://law.edu.ru/book/book.asp?bookID=1191676> (дата обращения: 20.01.2009).

2. *Добрынина С.* Ненадежная субстанция // Российская газета. 2015. 12 февр.

3. *Красавчиков О.А.* Категории науки гражданского права: в 2 т. М.: Статут, 2005. Т. 2. 492 с.

4. *Микрюков В.А.* Ограничения и обременения права собственности и иных гражданских прав: дис. ... канд. юрид. наук. М., 2004. 214 с.

5. *Плехова О.А.* Проблема понятия объекта должностных преступлений // Гуманитарные и социальные науки. 2008. № 2. URL: http://www.hses-online.ru/2008/02/12_00_08/13.pdf (дата обращения: 01.10.2015).

6. *Рабцевич О.И.* Реализация статей 5 и 6 Европейской Конвенции по защите прав и основных свобод человека в российском законодательстве // Право и политика. 2001. № 10. С. 43–51.

7. *Содержание и технологии образования взрослых: проблема опережающего образования: сб. науч. тр. / под ред. А.Е. Марона.* М.: Изд-во Института образования взрослых, 2007. 118 с.

8. *Философия культуры и философия науки: проблемы и гипотезы: межвуз. сб. науч. тр. / под ред. С.Ф. Мартыновича.* Саратов: Изд-во Сарат. гос. ун-та, 1999. 199 с.

9. *Tsai L.L.* Accountability without Democracy: Solidary Groups and Public Goods Provision in Rural China. Cambridge, 2007. 347 p.

10. *Lindsnaes B.* The Global and the Regional Outlook (How Can Global Public Goods Be Advanced from a Human Rights Perspective?) // Towards New Global Strategies: Public Goods and Human Rights; ed. by E.A. Andersen, B. Lindsnaes. Leiden, 2007. Pp. 71–111.

6.7. Қисми англисии мақола. Пас аз рӯйхати библиографӣ номи мақола, ном, насаб ва номи падари муаллиф, ҷои қор ва суроғаи ӯ, рамзи мушаххаси муаллиф (агар бошад), суроғаи почтаи электронӣ, иқтибос (150-250 калима бо ҳуруфи рост), инчунин вожаҳои калидӣ бо забони англисӣ оварда мешаванд.

ON THE QUESTION OF THE SUBJECT OF DEBT COLLECTION ACTIVITY IN THE REPUBLIC OF TAJIKISTAN

A.I. Vokhidov

Tajikistan Academy of Sciences

30, M. Tursunzade str., Dushanbe, Republic of Tajikistan, 734025

ORCID: 0000-0001-6880-5604

ResearcherID: D-1066-2016

DOI: 10.17072/1995-4190-2016-1-41-48

e-mail: grazhdanskoe.pravo@mail.ru

Introduction: the authors of the article consider issues of defining the subject structure of collection activity in the Republic of Tajikistan. **Purpose:** to research domestic norms and theoretical provisions of civil law science on problems of defining the subjects of collection activity; to analyze characteristic features of collection activity of natural and legal persons; to consider the necessity to fix the provisions regulating legal status of subjects of collection activity in legislation. **Methods:** general scientific methods (dialectics, abstraction, analysis and synthesis) and specific scientific methods (comparative legal, formal legal, and technical legal) are used. **Results:** subjects of collection activity are considered as subjects of business activity. The author notes that the absence of the provisions regulating legal status of subjects of collection activity in the legislation of the Republic of Tajikistan results in the possibility to refer any person who is engaged in one way or another in collecting or repayment of arrears to

subjects of this activity. **Conclusions:** collection activity is a professional activity which is subject to licensing. Professionalism in the field is a pledge of successful, legal and competitive activity. The subject of collection activity can only be a legal entity of commercial character (collection organization) and a natural person who is legally connected with the collection organization. In Tajikistan the sphere of business providing collection services is not developed because it is not adequately institutionalized in the Tajik society. Therefore, there is an objective need to systematize the domestic legislation regulating the status of subjects of collection activity.

Keywords: egal status; collector; debt collection activity; collection services; collection business; subject of collection activity.

6.8. Қисми бо забони тоҷикӣ мақола. Пас аз қисмати англиси номи мақола ном, насаб ва номи падари муаллиф, ҷои қор ва суроғаи ӯ, рамзи мушаххаси муаллиф (агар бошад), суроғаи почтаи электронӣ, иқтибос (150-250 калима бо ҳуруфи рост), инчунин вожаҳои калидӣ бо забони тоҷикӣ оварда мешаванд.

БА САВОЛИ СУБЪЕКТИ ФАЪОЛИЯТИ ОИД БА РУЕНИДАНИ ҚАРЗ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

И.А. Воҳидов

Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

б. 30, к. М. Турсунзода, Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025

ORCID: 0000-0001-6880-5604

ResearcherID: Д-1066-2016 Дой: 10.17072/1995-4190-2016-1-41-48

почтаи электронӣ: grazhdanskoe.pravo@mail.ru

Муқаддима: мақола масъалаҳои вобаста ба муайян кардани таркиби фаъоли коллексияи коллексия дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ мекунад. **Мақсад:** омӯзиши ҳамачонибаи меъёрҳои ватанӣ, инчунин муқаррароти назариявии илмҳои шахрвандӣ оид ба масъалаҳои муайян кардани субъектҳои фаъолияти коллексия; таҳлили хусусиятҳои татбиқи фаъолияти инкассатсионӣ аз ҷониби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, бо назардошти зарурати консолидатсияи муқаррароти танзимкунандаи вазъи ҳуқуқии шахсони ҳуқуқӣ. **Усулҳо:** усулҳои умумии илмӣ (диалектика, абстраксия, таҳлил ва синтез) ва усулҳои хусусии таҳқиқоти илмӣ (муқоисаи ҳуқуқӣ, расмӣ ҳуқуқӣ ва техникӣ) истифода шуданд. **Натиҷаҳо:** субъектҳои фаъолияти коллективӣ ҳамчун субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ баррасӣ карда мешаванд. Муаллиф диққати шуморо ба он ҷалб мекунад, ки аз сабаби мавҷуд набудани муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки вазъи ҳуқуқии ташкилотҳои инкассавиро ба танзим мебарорад, ин намуди шахсони ҳуқуқӣ метавонанд ҳама гуна шахсеро дар бар гиранд, ки маблағи барзиёдро бо ин ё он маблағ ҷамъоварӣ ё баргардонанд. **Хулоса:** фаъолияти коллексия фаъолияти соф касбӣ мебошад, ки бояд литсензия карда шавад. Маҳз маҳорати касбӣ дар ин соҳа метавонад калиди фаъолияти муваффақ, қонунӣ ва рақобатӣ бошад. Мавзӯи фаъолияти коллексия танҳо шахси ҳуқуқии дорой хусусияти тичоратӣ (ташкilotи коллексия), инчунин шахси воқеӣ танҳо буда метавонад, агар ӯ бо ташкilotи коллексияи муносибатҳои ҳуқуқии муайян дошта бошад. Дар Тоҷикистон соҳаи соҳибкорӣ дар пешниҳоди хизматрасониҳои инкассатсия рушд наёфтааст, зеро он дар ҷомеаи Тоҷикистон ба қадри кофӣ институтсионалӣ нашудааст. Аз

ин рӯ, зарурати объективи ба низом даровардани қонунгузори ватанӣ оид ба мақоми субъектҳои коллекторӣ ба миён омад.

Вожаҳои калидӣ: вазъи ҳуқуқӣ; коллектор; чорабиниҳои ҷамъоварӣ; ҳадамоти ҷамъоварӣ; тичорати коллексия; мавзӯи фаъолияти коллексия; фаъолияти касбӣ; иҷозатномадихӣ.

6.9. Транслитерасия. Мақола бояд рӯйхати библиографиро бо забони русӣ дар бар гирад. Пас аз он транслитератсияи ин рӯйхат бояд риоя карда шавад (яъне тарҷумаи матни рӯйхати библиографӣ ба алифбои лотинӣ) бо ишора ба «References». Барои ин истифодаи як барномаи махсус тавсия дода мешавад. Илова бар ин, дар қавсҳои квадратшакл номи сарчашмаро, ки ба забони англисӣ тарҷума карда шудааст, нишон додан лозим аст. Дар зер намунаи тарҳи рӯйхати библиографӣ бо лотин бо тарҷумааш ба забони англисӣ оварда шудааст.

Барои мақолаҳои русӣ аз маҷаллаҳо бояд чунин нақшаи истинодҳои библиографӣ риоя карда шавад:

- Муаллифон (транслитератсия);
- Номгӯи мақола (транслитератсия ба курсив);
- [Тарҷумаи сарлавҳаи мақола ба забони англисӣ дар қавсҳои квадратӣ] - ҳар як калима бо ҳарфи калон навишта мешавад, ба ғайр аз артиклҳо;
- номи сарчашмаи русзабон (транслитератсия ба курсив);
- [Тарҷумаи номи сарчашма ба англисӣ]*;
- Маълумотномаи китоб (сол, рақам - Issue., агар мавҷуд бошад - ҳаҷм);
- Саҳифаҳои, ки дар он мақола дар маҷалла ҷойгир аст (Рр. 17–34)
- Забони мақола (In Russ.).
- Зикри DOI дар мақола (DOI: 10.5829 / idosi.wasj.2013.24.01.13177).

* ин ҷо як рӯйхати номгуи маҷаллаҳои машҳуртарини ҳуқуқӣ, инчунин тарҷумаи дурусти ин номгӯҳо ба забони англисӣ - тарҷума.

Барои монографияҳо чунин нақшаи истинодҳои библиографӣ бояд риоя карда шаванд:

- Муаллифон (транслитератсия);
- Номи монография (транслитератсия ба курсив);
- [Тарҷумаи номи монография ба забони англисӣ дар қавсҳои квадратӣ] - ҳар як калима бо ҳарфи калон навишта мешавад, ба ғайр аз артиклҳо;
- Маълумотномаи китоб: ҷои нашр ба забони англисӣ: Moscow, St. Petersburg (бе нишон додани нашриёт);
- Шумораи саҳифаҳо дар нашр (500 p.);
- Нишон додани забони мақола (In Russ / In Eng).

Намунаҳои транслитератсия: References

1. *Vitrjanskij V.V. Dogovory bankovskogo vkladu, bankovskogo scheta i bankovskie raschety* [The Contract of Bank Deposit, Bank Accounts and Bank Calculations]. Moscow, 2006. 556 p. (In Russ.).

2. *Grazhdanskoe pravo: uchebnik.* / pod red. A.P. Sergeeva, Ju.K. Tolstogo [Civil Law: textbook: in 3 vols; ed. by A.P. Sergeev, Ju.K. Tolstoy]. Moscow, 2001. Vol. 3. 632 p. (In Russ.).

3. Danilenko S. *Nekotorye problemy pravovogo regulirovaniya ob'ekta bankovskoy tajny* [Some Problems of Legal Regulation of the Object of Banking Secrecy]. *Hozjajstvo i pravo* – Business and Law. 2007. Issue 10. Pp. 28–33. (In Russ.).

4. Dobrynina S. *Nenadezhnaya substantsiya* [Unreliable Substance]. *Rossiyskaya gazeta*. – Russian Gazette. 2015. 12 February. (In Russ.).

5. Kuznetsova O.A. *Spetsializirovannye normy rossiyskogo grazhdanskogo prava: Teoreticheskie problem: avtoref. dis. ... d-ra. jurid. nauk* [Specialized Norms of the Russian Civil Law: Theoretical Problems: Synopsis of Dr. jurid. sci. diss.]. Ekaterinburg, 2007. 24 p. (In Russ.).

6. Mahmudhonov T. *Problemy pravovogo obespecheniya kommercheskoy tajny v zakonodatel'stve Respubliki Tadjikistan: avtoref. dis. ... kand. jurid. nauk* [Problems of Legal Support of Commercial Secrets in the Legislation of the Republic of Tajikistan: Synopsis of Cand jurid. sci. diss.]. Dushanbe, 2008. 24 p. (In Russ.).

7. Mikryukov V.A. *Ogranicheniya i obremeneniya prava sobstvennosti i inih grajdanskih prav. Diss. kand. jurid. nauk* [Restrictions and Encumbrance of Property Rights and Other Civil Rights: Cand. jurid. sci. diss.]. Moscow, 2004. 214 p. (In Russ.).

8. Serkova Yu.A. *Ponyatie yuridicheskoy konstruksii i ego metodologicheskoe znachenie v issledovanii pravovykh sistem* [The Concept of Juridical Construction and Its Methodological Significance in Studying Legal Systems]. *Yuridicheskiy mir* – The Juridical World. 2013. Issue

7. Pp. 64–67 (In Russ.).

9. Golubtsov V.G., Kuznetsova O.A. Russian Federation as the Subject of the Civil Liability. *World Applied Sciences Journal*. 2013. Vol. 24. Issue 1. Pp. 31–34 (In Eng.). DOI: 10.5829/idosi.wasj.2013.24.01.13177.

10. Tsai L.L. *Accountability without Democracy: Solidary Groups and Public Goods Provision in Rural China*. Cambridge, 2007. 347 p. (In Eng.).

11. Lindsnaes B. *The Global and the Regional Outlook (How Can Global Public Goods Be Advanced from a Human Rights Perspective?). Towards New Global Strategies: Public Goods and Human Rights*; ed. by E.A. Andersen, B. Lindsnaes. Leiden, 2007. Pp. 71–111. (In Eng.).

6.10. Маълумот барои иқтибосоварӣ. Дар охири мақола сарлавҳаи мақола бо маълумотномаи пуррааш бо забонҳои русӣ ва англисӣ барои осон намудани иқтибосоварӣ оварда мешавад.

Намуна:

Маълумот барои иқтибосоварӣ:

Иванова Е.А. Вина энергоснабжающей организации при неправомерном перерыве в подаче энергии // Вестник Пермского университета. Юридические науки. 201___. Вып. _____. С. _____.
_____.

Ivanova E.A. *Vina energosnabzhayushchey organizatsii pri nepravomernom pereryve v podache energii* [The Guilt of an Electric Power Supply Organization in Case of Illegal Interruption in Power Supply]. *Vestnik Permskogo universiteta. Juridicheskie nauki* – Perm University Herald. Juridical Sciences. 2015. Issue _____. Pp. _____. (In Russ.).

6.11. Дастанависи мақолаи илмӣ (минбаъд - Дастанавис), ки ба наширети Маҷалла пешниҳод шудааст, аз ҷониби котиби масъули Маҷалла оиди дурусти таҳия ва мувофиқат ба профили илмии Маҷалла баррасӣ карда мешавад.

Агар ҳамаи талаботҳо иҷро шаванд, Дастанвис барои нашр қабул карда мешавад ва ба муаллифи дастанвис огоҳинома оиди қабули дастанвис ба воситаи почтаи электронӣ фиристода мешавад.

7. ТАШКИЛ ВА ТАҚРИЗ КАРДАНИ МАҚОЛА

7.1. Дар ҳолати зарурӣ, барои нигоҳ доштани сатҳи илмии маҷалла, мақолаҳо аз ҷониби аъзоёни Ҳайати таҳририяи Маҷалла ё коршиносони ихтисоси дахлдор (номзадҳо ва докторони илм) иловагӣ тақриз карда мешаванд.

7.2. Барои тақриз кардани мақола танҳо он мақолаҳое иҷозат дода мешаванд, ки ба таври қатъӣ тибқи талаботи дар боло зикршуда ба тартиб дароварда шуда, аз назорати аввалия Ҳайати таҳририя гузаштаанд.

7.3. Дастанвисро Сармуҳаррир ё узви Ҳайати таҳририяи Маҷалла дида мебарояд, ки ихтисоси илмиаш ба мавзӯи мақола наздиктар мебошад ва мутахассиси шинохта дар мавзӯи маводи баррасишаванда мебошад ва дар 3 соли охир оиди мавзӯи мақолаи тақризшаванда мақолаҳо ҷоп кардааст.

7.4. Сармуҳаррир тақризнависони беруниро (докторҳо ё номзадҳои илм, аз ҷумла мутахассисон) ҷалб мекунад, ки аъзои ҳайати таҳририя намебошанд. Сармуҳаррири маҷалла бо тақризнавис мӯҳлати пешниҳоди тақриро ба ҳайати таҳририя тасвиб мекунад.

Мӯҳлати тақриз кардани мақола 2-3 моҳ аст.

7.5. Муаллиф ё ҳаммуаллифи дастанвиси тақризшаванда, инчунин роҳбари илмии муаллиф ва корманде, ки бо он муаллиф ҳамкорӣ мекунад, наметавонанд, ки тақризнавис бошанд.

Ҳангоми ба тақризнавис равоӣ кардани дастанвис, хабар дода мешавад, ки ин дастанвис моликияти зехнии муаллиф буда, ба маълумотҳое дахл дорад, ки ошкор карда намешаванд.

7.6. Ба тақризнавис манъ аст:

- дастанвисро барои эҳтиётот ва ниёзҳои шахсони сеюм истифода барад;
- пеш аз интишор намудан, маълумоте, ки дар дастанвис мавҷуд аст, ошкор наояд;
- дастанвисро барои тақриз кардан ба шахси дигар бидуни тасвиб кардан бо сармуҳаррир интиқол диҳад;
- маводҳои дастанвисро пеш аз интишори он ба манфиати худ истифода баранд.

7.7. Ҳар як тақризнависи интихобшуда, ки барои тақриз кардани дастанвис тахассуси кофӣ надорад ва/ё бо ягон сабаб онро объективӣна санҷида наметавонад, ва/ё вақти кофӣ барои тақриз кардани саривақтӣ надорад, бояд ба сармуҳаррир хабар диҳад ва хошиш кунад, ки аз раванди тақриз кардани дастанвиси дахлдор, уро хориҷ кунад.

7.8. Тақризи дастанвис дар шакли хаттӣ карда мешавад ва тақризнавис онро шахсан имзо мекунад.

Ба муаллиф нусхаи сканершудаи тақриз дода мешавад.

Тақризи дастанвис бо истифода аз усули дукарата аз назари ҳамтоён гузаронида мешавад (баррасии дугонаи нобино, ки дар он тақризнавис номи муаллифро наметавонад ва муаллиф номҳои тақризнависонро наметавонад).

Дастанвис ба тақризнавис бе ягон маълумот дар бораи муаллиф пешниҳод карда мешавад.

Ҳама тақризнависон бояд талаботи этикии тақризнависро риоя кунанд, объективона ва беғарозона бошанд.

7.9. Тақриз бояд инҳоро дар бар гирад:

- оё мазмуни мақола ба мавзӯи он мувофиқат мекунад?

- оё мазмуни мақола ба самтҳои мавзӯи хусусии Маҷалла мувофиқ аст?
- оё мазмуни мақола ягон навоварӣ дорад?
- оё мақола ба сатҳи илмии Маҷалла мувофиқат мекунад?
- оё интишори мақола бо назардошти адабиёти қаблан нашршуда оид ба ин масъала мувофиқ аст ва оё он барои доираи васеи хонандагон шавқовар аст;
- ҷанбаҳои мусбӣ ва инчунин норасоииҳои мақола кадомҳоянд?
- муаллиф кадом ислоҳотҳо ва иловаҳои бояд илова кунад (агар бошанд).

7.10. Сохтори тақриз ҳатман унсурҳои зеринро дар бар мегирад:

- 1) моҳияти дастнависи барои нашр пешниҳодшуда.
- 2) иштироки шахсии муаллиф дар ба даст овардани натиҷаҳои илмии дар дастнавис овардашуда;
- 3) навовариҳои илмии натиҷаҳои таҳқиқот, ки дар дастнавис ба назар гирифта шудааст;
- 4) аҳамияти амалии натиҷаҳои илмие, ки дар дастнавис баррасӣ шудаанд;
- 5) муосирии усулҳои таҳқиқот ва коркарди омории мавод;
- 6) мақбул будани ҳаҷми дастнавис;
- 7) мувофиқати ҳулосаҳои мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот;
- 8) возеҳ будани пешниҳоди мавод: услуб, истилоҳот, вожа;
- 9) сифати омӯзиши манбаъҳои адабӣ ва тарроҳии дурусти маълумоти библиографӣ;
- 10) мавҷудияти истиноди хоричӣ ба манбаъҳои библиографии хоричӣ.

Дар қисмати хотимавии тақриз бояд ҳулосаҳои асоснок оид ба дастнавис дар маҷмӯъ ва як тавсияи дақиқ оид ба дурустии наشري он дар Маҷалла, радди нашр ё зарурати таҷдиди назар бояд оварда шавад.

Ҳаҷми тақриз - на кам аз як саҳифаи матн.

Тақриз бояд аз ҷониби тақризнавис имзо карда шуда, дараҷаи илмӣ, рутбаи илмӣ, вазифа, санаи тайёршавӣ навишта шуда, бо мӯҳри ташкилоте, ки дар он ҷо тақризнавис қор мекунад, тасдиқ карда мешавад.

7.11. Аз рӯи натиҷаҳои тақризнависӣ, яке аз қарорҳои зерин қабул шуданаш мумкин аст:

- 1) барои нашр дар Маҷалла қабул карда шудааст;
- 2) нашр дар Маҷалла рад карда мешавад (дар ин ҳолат, тақризнавис ҳулосаи худро асоснок мекунад ва ихтилофотҳои назаррасеро меоварад, ки ба қабули ин қарор таъсир расонидаанд. Нашриёти Маҷалла ба муаллифи дастнавис раддияи асоснок ё нусхаи тақризро мефиристад);
- 3) бартараф кардани камбудии зарур аст.

Дар сурати мувофиқат накардани дастнавис ба як ё якчанд меъёрҳо, тақризнависдар тақриз зарурати такмил додани мақоларо қайд мекунад ва ба муаллиф оид ба бартараф намудани камбудии тавсияҳо медиҳад.

Муаллифи дастнавис бояд на дертар аз 5 рӯзи тақвимӣ пас аз гирифтани огоҳинома тавассути почтаи электронӣ ислоҳи заруриро ба нусхаи ниҳонии дастнавис намояд ва ба идораи таҳрир матни ислоҳшуда, инчунин нусхаи электронии шабеҳро бо нусхаи аслии дастнависро пешниҳод намояд, ва мактуби ҳамроҳро ба почтаи электронии _____ фиристонанд.

7.12. Дастнависҳои аз тарафи муаллиф таҳрирфта, барои тақриз кардан ба ҳамон тақризнависе, ки шарҳҳои танқидӣ додааст ё бо ихтиёри сармуҳаррир ба дигар тақризнавис фиристода мешавад.

Дастнависҳое, ки муаллифони онҳо мулоҳизаҳои танқидии тақризнависро бартараф накардаанд ва ё оқилона онҳоро инкор намекунанд, барои нашр қабул карда намешаванд.

7.13. Агар муаллиф бо шарҳи тақризнавис розӣ набошад, метавонад барои аз нав гузаронидани тақризнависро дархост кунад ё дастнависро бозпас гирад, оиди чи бояд ба таври хаттӣ ба идораи нашриёт хабар диҳад ва аз баррасии гирифтани дастнавис тасдиқнома гирад.

Нашриёти Маҷалла бо дархости муаллиф ба ӯ дар бораи рафти баррасии дастнавис ва қарори қабулшуда хабар медиҳад. Маълумот танҳо ба муаллифи дастнавис дода мешавад.

Агар нашри дастнавис ба вайронкунии ҳуқуқи муаллифии касе ё меъёрҳои аз ҷониби умум қабулшудаи одоби илмӣ оварда расонад, пас нашриёти Маҷалла ҳақдоранд, ки раддия интишор диҳад ва инчунин ба тарафҳои манфиатдор дар бораи далели вайронкунии ҳуқуқҳо хабар диҳанд.

Тақризи дар нашриёти Маҷалла дар муҳлати 5 сол нигоҳ дошта мешаванд ва пас аз гирифтани дархост ба Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Русия ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд.

8. ТАРТИБИ ТАҚСИМОТ ВА ФУРӯШИ МАҶАЛЛА

8.1. Обуна ба маҷалла тавассути Корхонаи воҳиди давлатии «Почтаи Тоҷик» амалӣ мегардад.

8.2. Ҳар як муаллифи мақола ҳуқуқ дорад, ки фишурдаи мақолаи дар Маҷалла интишоршударо, гирад.

8.3. Тақсимоти ҳатмии ройгон тибқи феҳристи аз тарафи ҳайати таҳририя тасдиқшуда амалӣ мегардад.

9. ТАЪМИНОТИ МОЛИЯВИИ НАШРИ МАҶАЛЛА

9.1. Маҷалла дар асоси маблағгузории ДСРТ нашр мешавад.

9.2. Маблағҳои аз ҳисоби обуна ва фурӯши шумораҳои маҷалла ба дастамада ба таъминоти моддию техникаи наشري маҷалла сарф карда мешаванд.

9.3. Дар ҳолатҳои истисноӣ бо қарори асосноки Сармуҳаррири маҷалла муаллифон метавонанд аз пардохт пурра озод карда шаванд.

9.4. Музд барои мақолаҳои дар Маҷалла интишоршуда ба муаллифон пардохта намешавад.

10. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВИ

10.1. Тағйироту иловаҳо ба Низомномаи мазкур дар бораи маҷаллаи илмӣ «Паёми донишгоҳ» (ДСРТ) бо роҳи таҳияи Низомнома дар таҳрири нав ва ё ба расмият даровардани тағйирот (иловаҳо) дар шакли замимаҳо ба Низомномаи мазкур дар асоси қарори Шӯрои олимони ДСРТ ворид карда шуда, ба маълумоти кормандон ва шахсони масъул ва манфиатдори донишгоҳ расонида мешаванд.

10.2. Нусхаи аслии Низомномаи мазкур дар Котиботи Шӯрои олимони ДСРТ нигоҳ дошта мешавад.